

V. BUKOVAC, *Gundulićev san*. Zagreb, Moderna galerija

V. BUKOVAC, *Portret Gustava Pongratza*. Zagreb, priv. zbirka

Pucić, savjetuje da slavenizira svoje ime *Fagioni* u Bukovac i odvodi ga u Pariz. Studira na École des Beaux-Arts kod A. Cabanela, predvodnika franc. akademizma. Još kao đak izlaže 1878. u pariškom Salonu *Crnogorku na obrani*. Do kraja pariške faze (1893), hvaljen od kritike, stalno je prisutan u Salonu — prvo s temama iz crnogorskoga života i aktovima (*La grande Iza*, 1882) a zatim izlaže portrete. Izvrsno svladanim zanatom, vještom modelacijom i izražajnošću lika, svojim portretima ubrzo stječe znatan ugled. Istodobno, oslobođen konvencionalnosti, razvija se u plenerizmu (*Pejzaž s Montmartrea*, 1882; studije iz Fontainebleaua, 1886). Prijelomni je trenutak boravak u Dalmaciji 1884/85, kada slika portrete tamnoga kolorita i studije uz obalu mora, dok djela *Mali Guslač* i *Obitelj Katalinić* — skupni portret renoarovskog ugođaja i boja — najavljuju novi smjer njegova slikarstva. Drugi odlučujući činilac u napuštanju tamne palete jesu razdoblja portretiranja u Engleskoj (1886. i 1888), gdje slika u prirodi (*Laura le Doux*). Taj način nastavlja i u Parizu gdje slika u duhu plenerizma svijetlom paletom i mekšim potezima kista.

Na nagovor F. Račkoga i uz obećanja i narudžbe I. Kršnjavoga, napušta Pariz i Englesku i dolazi u Zagreb (1893—98), gdje potiče intenzivan lik. život. Radom u pleneru presudno djeluje na mladu generaciju hrv. slikara (B. Čikoš-Sesija, O. Iveković, I. Tišov, F. Kovačević i već formirani C. Medović), zbog čega se odnosi s Kršnjavim zaoštravaju. Virtuoznim tehničkim umijećem slika kompozicije velikih formata (*Gundulićev san*, *Dubravka*, *Hrvatski preporod* za zastor Hrvatskoga narodnog kazališta), a mekim slobodnim potezima (*Japanka*) i svijetlom ljestvicom boja s prozračnim, obojenim sjenama, brojne portrete Zagrepčana (*Božena Miletić*, *Moje gnijezdo*). Priređuje samostalne izložbe i izlaže na izložbama tzv. zagrebačke šarene škole, koja prvi put potvrđuje hrv. umjetnost u svijetu (Pešta, Kopenhagen, Petrograd, Pariz); izlaže na venecijanskom Bijenalu i prvoj izložbi secesije u Beču. Kao središnja ličnost lik. i kult. života Zagreba potiče izgradnju ateljea i Umjetničkoga paviljona, osniva Društvo hrvatskih umjetnika i postavlja temelje hrvatske moderne. Nakon polemike u povodu izložbe Hrvatski salon 1898, napušta Zagreb i povlači se u Cavtat (1898—1902), gdje eksperimentira novim tehničkim i kolorističkim izražajnim sredstvima. Uz svijetle portrete i pejzaže intenzivnih boja, u duhu secesije slika kompozicije *Dante na obali* i *Raj*. God. 1902. odlazi u Beč gdje 1903. samostalnom izložbom postiže veliki uspjeh. Iste godine postaje profesor na akademiji u Pragu. U praškom